USTAWA

z 15.03.2025 r.

o samorządzie gminy

ROZDZIAŁ 1

Przepisy ogólne

- Art. 1. 1. Niniejsza ustawa określa organizację i zadania gminy jako jednostki samorządu terytorialnego.
- 2. Mieszkańcy gminy tworzą z mocy prawa wspólnotę samorządową.
- 3. Ilekroć w ustawie jest mowa o gminie, należy przez to rozumieć jednostkę samorządu terytorialnego, wspólnotę samorządową oraz odpowiednie terytorium.
- Art. 2. 1. Gmina wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność.
- 2. Gmina posiada osobowość prawną.
- 3. Samodzielność gminy podlega ochronie sądowej.
- Art. 3. O ustroju gminy stanowi jej statut.
- Art. 4. 1. Granice gmin ustala Rada Lordów.
- 2. Rada Lordów tworzy, łączy, dzieli i znosi gminy oraz zmienia ich nazwy, a także określa ich przynależność do prowincji.
- 3. Rada Lordów nadaje gminie status gminy miejskiej. Gminą miejską jest gmina, w której granicach znajduje się miasto.
- Art. 5. 1. Gmina może tworzyć jednostki pomocnicze: sołectwa, dzielnice lub inne.
- 2. Jednostki pomocnicze tworzy się w porozumieniu z mieszkańcami gminy oraz odpowiednim kasztelanem prowincji.

ROZDZIAŁ 2

Zakres działania i zadania gminy

- **Art. 6.** Do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami dla innych podmiotów.
- Art. 7. Zadania gminy obejmują sprawy zbiorowych potrzeb gminy, w szczególności sprawy:
- 1) ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami oraz ochrony środowiska i przyrody;
- 2) gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego;

- 3) zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków publicznych, zaopatrzenia w energię elektryczną i cieplną;
- 4) działalność w zakresie telekomunikacji;
- 5) lokalnego transportu zbiorowego;
- 6) ochrony zdrowia;
- 7) pomocy społecznej;
- 8) wspierania rodziny i polityki prorodzinnej;
- 9) gminnego budownictwa mieszkaniowego;
- 10) edukacji publicznej;
- 11) kultury, w tym muzeów i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków;
- 12) targowisk;
- 13) zieleni gminnej i zadrzewień;
- 14) cmentarzy gminnych;
- 15) porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej;
- 16) ochrony ludności i obrony cywilnej;
- 17) promocji gminy;
- 18) współpracy z organizacjami pozarządowymi i samorządowymi.
- **Art. 8.** 1. W celu realizacji swoich zadań gmina może tworzyć jednostki organizacyjne, a także zawierać umowy z innymi podmiotami.
- 2. Gmina może prowadzić działalność gospodarczą.
- **Art. 9.** Wykonywanie zadań publicznych może być realizowane w drodze współdziałania między jednostkami samorządu terytorialnego.

GNA ROZDZIAŁ 3

Władze gminy

- **Art. 10.** Mieszkańcy gminy podejmują rozstrzygnięcia w głosowaniu na wiecu powszechnym lub za pośrednictwem swoich organów.
- Art. 11. 1. Organami gminy są:
- 1) rada gminy (rada miejska), jako organ stanowiący;
- 2) wójt (burmistrz), jako organ wykonawczy.
- 2. Organizację wyborów organów gminy określają odrębne przepisy.
- **Art. 12.** 1. Działalność gminy jest jawna. Ograniczenie jawności może wynikać z aktów równego lub wyższego rzędu.

- 2. Jawność działania organów gminy obejmuje w szczególności prawo obywateli do uzyskiwania informacji, wstępu na sesje rady gminy, a także dostępu do dokumentów dotyczących działalności publicznej gminy.
- 3. Zasady dostępu do dokumentów określa statut gminy.
- Art. 13. 1. Rada gminy jest organem stanowiącym i kontrolnym gminy.
- 2. Rada gminy w gminie miejskiej nosi nazwę rady miejskiej.
- Art. 14. 1. Kadencja rady gminy trwa trzy lata.
- 2. W skład rady gminy wchodzi siedmiu radnych.
- 3. Odwołanie rady gminy przed końcem kadencji może nastąpić wyłącznie z mocy uchwały wiecu powszechnego.
- **Art. 15.** Uchwały rady gminy zapadają zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowego składu rady.
- **Art. 16.** 1. Do właściwości rady gminy należą wszelkie sprawy niezastrzeżone dla innych organów pozostające w zakresie działania gminy.
- 2. Do wyłącznej właściwości rady gminy należy:
- 1) uchwalanie statutu gminy;
- 2) stanowienie o kierunkach działalności wójta oraz przyjmowanie sprawozdań z jego działalności;
- 3) powoływanie i odwoływanie skarbnika gminy na wniosek wójta;
- 4) uchwalanie budżetu gminy, rozpatrywanie sprawozdania z wykonania budżetu oraz podejmowanie uchwały o udzieleniu lub nieudzieleniu absolutorium z tego tytułu;
- 5) rozpatrywanie raportu o stanie gminy oraz podejmowanie uchwały w sprawie udzielenia lub nieudzielenia wotum zaufania z tego tytułu;
- 6) uchwalanie planu ogólnego gminy;
- 7) uchwalanie programów gospodarczych;
- 8) tworzenie jednostek pomocniczych, nadawanie im statutu, ustalanie zakresu działania jednostek pomocniczych, zasad przekazywania im składników mienia oraz zasad przekazywania środków budżetowych na realizację zadań jednostki;
- 9) uchwalanie przepisów dotyczących podatków w granicach określonych ustawami lub dekretami;
- 10) podejmowanie uchwał w sprawach współdziałania z innymi podmiotami oraz wydzielanie na ten cel odpowiedniego majątku;
- 11) podejmowanie uchwał w sprawach herbu gminy, nazw ulic i placów należących do gminy;
- 12) nadawanie honorowego obywatelstwa gminy;
- 13) stanowienie w innych sprawach zastrzeżonych do kompetencji rady gminy.
- **Art. 17.** Rada gminy kontroluje działalność wójta, gminnych jednostek organizacyjnych oraz jednostek pomocniczych gminy.

- **Art. 18.** 1. Rada gminy wybiera ze swojego grona przewodniczącego i wiceprzewodniczącego bezwzględną większością głosów ustawowej liczny radnych.
- 2. Przewodniczący organizuje pracę rady oraz prowadzi obrady rady. Przewodniczący może wyznaczyć do wykonywania swoich zadań wiceprzewodniczącego. W razie nieobecności przewodniczącego jego obowiązki wykonuje wiceprzewodniczący.
- 3. W razie rezygnacji przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego z funkcji, rada wybiera nowego przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego w terminie 30 dni.
- **Art. 19.** 1. Rada gminy obraduje na sesjach zwoływanych przez przewodniczącego. Pierwszą sesję nowo wybranej rady gminy lub rady gminy, która nie ma przewodniczącego i wiceprzewodniczącego, zwołuje kasztelan prowincji.
- 2. W obradach rady gminy mogą brać udział wójt oraz kasztelan prowincji.
- 3. Na wniosek wójta zwołuje się nadzwyczajną sesję rady gminy w terminie 7 dni od złożenia wniosku.
- Art. 20. 1. Radny gminy jest obowiązany kierować się dobrem wspólnoty samorządowej gminy.
- 2. Radny jest obowiązany brać udział w pracach rady gminy.
- **Art. 21.** 1. Radny nie ponosi odpowiedzialności za wykonywanie czynności związanych z wykonywaniem mandatu radnego.
- 2. Radny, wójt, zastępca wójta i skarbnik gminy korzystają z ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych.
- Art. 22. 1. Na wniosek 1/5 mieszkańców gminy wójt zwołuje wiec powszechny.
- 2. W wiecu biorą udział wszyscy mieszkańcy gminy z głosem decydującym. Wiecowi przewodniczy wójt.
- 3. Wiec może podejmować uchwały we wszystkich sprawach zastrzeżonych dla kompetencji rady gminy.
- 4. Uchwały wiecu mają moc wiążącą i nie mogą zostać zmienione lub uchylone przez radę gminy obecnej kadencji.
- 5. Uchwały wiecu podlegają kontroli ze strony Wielkiego Diuka w trybie Rozdziału 5 stosowanego odpowiednio.
- 6. Uchwały wiecu mogą mieć moc aktu prawa miejscowego.
- Art. 23. 1. Organem wykonawczym gminy jest wójt.
- 2. Kadencja wójta trwa 3 lata.
- 3. Organem wykonawczym gminy miejskiej jest burmistrz.
- Art. 24. Wójt powołuje i odwołuje swojego zastępcę.

- **Art. 25.** 1. Rada gminy może podjąć większością pięciu członków uchwałę o odwołaniu wójta przed końcem kadencji.
- 2. Odwołanie wójta może nastąpić w przypadku, kiedy wójt rażąco narusza przepisy prawa lub nie wykonuje swoich obowiązków.
- 3. Uchwała rady gminy w sprawie określonej w ust. 1 podlega zaskarżeniu do Sądu Najwyższego w terminie siedmiu dni od jej podjęcia.
- 4. Jeśli uchwała nie zostanie uchylona lub nie zostanie względem niej złożona skarga, wójt składa rezygnację na ręce Wielkiego Diuka.
- **Art. 26.** Po opróżnieniu urzędu wójta pełni on swoją funkcję do czasu objęcia obowiązków przez nowo wybranego wójta.
- Art. 27. 1. Wójt wykonuje uchwały rady gminy i zadania określone przepisami prawa.
- 2. Do zadań wójta należy w szczególności:
- 1) przygotowywanie projektów uchwał rady gminy;
- 2) określanie sposobu wykonywania uchwał;
- 3) gospodarowanie mieniem gminy;
- 4) wykonywanie budżetu;
- 5) zatrudnianie i zwalnianie kierowników gminnych jednostek organizacyjnych.
- Art. 28. Wójt kieruje bieżącymi sprawami gminy oraz reprezentuje ją na zewnątrz.
- Art. 29. 1. Wójt wykonuje zadania przy pomocy urzędu gminy.
- 2. Organizację i zasady funkcjonowania urzędu gminy określa regulamin organizacyjny.
- 3. Kierownikiem urzędu jest wójt.
- 4. Wójt może powierzyć prowadzenie określonych spraw gminy w swoim imieniu swojemu zastępcy.
- 5. Kierownik urzędu wykonuje uprawnienia zwierzchnika służbowego w stosunku do pracowników urzędu oraz kierowników gminnych jednostek organizacyjnych.
- Art. 30. Organizację i zakres działania jednostki pomocniczej określa rada gminy odrębnym statutem.
- **Art. 31.** 1. Decyzje w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej wydaje wójt, o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej.
- 2. Wójt może upoważnić swoich zastępców lub innych pracowników urzędu gminy do wydawania decyzji administracyjnych, o których mowa w ust. 1, w imieniu wójta.
- 3. Do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej rada gminy może upoważnić również organ wykonawczy jednostki pomocniczej.
- 4. Od decyzji wydanej przez wójta lub organ określony w ust. 3 służy skarga do Sądu Najwyższego w trybie Kodeksu Postępowania Administracyjnego.

ROZDZIAŁ 4

Mienie gminne

- **Art. 32.** Mieniem gminnym jest własność i inne prawa majątkowe należące do gminy oraz mienie jednostek organizacyjnych gminy i innych gminnych osób prawnych, w tym przedsiębiorstw.
- **Art. 33.** Mienie gminne nabywa się na podstawie przepisów prawa cywilnego albo w formie przekazania mienia Skarbca Krulestwa na mocy dyrektywy wykonawczej Rady Lordów.
- **Art. 34.** Podmioty mienia gminnego samodzielnie decydują o przeznaczeniu i sposobie wykorzystania składników majątkowych, działając jednak w granicach prawa.
- Art. 35. 1. Oświadczenie woli w imieniu gminy składa wójt.
- 2. Jednostka pomocnicza zarządza i korzysta z mienia gminnego w sposób określony w statucie.
- **Art. 36.** Gmina nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania innych podmiotów mienia gminnego, a te nie ponoszą odpowiedzialności za zobowiązania gminy.

ROZDZIAŁ 5

Akty prawa miejscowego

- **Art. 37.** 1. Na podstawie upoważnień ustawowych gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy.
- 2. Na podstawie niniejszej ustawy organy gminy mogą wydawać akty prawa miejscowego w zakresie:
- 1) wewnętrznego ustroju gminy oraz jednostek pomocniczych;
- 2) organizacji urzędów i instytucji gminnych;
- 3) zasad zarzadu mieniem gminy;
- 4) zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej.
- 3. Organy gminy mogą wydawać przepisy porządkowe, jeżeli jest to niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa, porządku lub spokoju publicznego.
- Art. 38. 1. Akty prawa miejscowego rada gminy ustanawia w formie uchwały.
- 2. Wójt może wydawać przepisy porządkowe w formie zarządzenia.
- **Art. 39.** Każdemu, którego prawa są naruszane przez niezgodność aktów prawa miejscowego z porządkiem prawnym Krulestwa, może zaskarżyć akt do Sądu Najwyższego.

ROZDZIAŁ 6

Nadzór nad działalnością organów gminy

- Art. 40. 1. Nadzór nad działalnością gminną sprawują kasztelan prowincji oraz Wielki Diuk.
- 2. Nadzór sprawowany jest na podstawie kryterium zgodności z prawem.
- **Art. 41.** Organy nadzoru mają prawo żądania informacji i danych dotyczących organizacji i funkcjonowania gminy.
- **Art. 42.** Wójt przedkłada kasztelanowi prowincji uchwały rady prowincji lub przepisy porządkowe w terminie 7 dni od ich podjęcia.
- Art. 43. 1. Uchwała lub zarządzenie organu gminy niezgodne z przepisami prawa są nieważne.
- 2. O nieważności powyższych aktów orzeka kasztelan prowincji.
- 3. Kasztelan powinien uzasadnić rozstrzygnięcie nadzorcze o uchyleniu aktu.
- 4. Na rozstrzygnięcie nadzorcze kasztelana przysługuje skarga do Sądu Najwyższego.

ROZDZIAŁ 7

Przepisy przejściowe końcowe

- **Art. 44.** Organy gminy od dnia ich wyboru przejmują wszystkie sprawy wszczęte i nieukończone przez organy prowincji określone w Ustawie z 06.12.2023 r. o samorządzie i administracji w prowincji (Kr. Dz. U. z 2023 r. poz. 32).
- **Art. 45.** Ustawa wchodzi w życie z dniem wejścia w życie przepisów o dwustopniowym podziale terytorialnym Krulestwa Multikont.
- **Art. 46.** Pierwsze wybory do rad gmin i pierwsze wybory na wójtów odbywają się w terminie 30 dni od wejścia w życie ustawy.